

Opinnäytetyö AMK

Liiketalous, taloushallinto

2019

Peppiina Jokila

YRITYS X:N TALOUDELLISEN TILAN SELVITTÄMINEN TILINPÄÄTÖSANALYYSIN AVULLA

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalous | Taloushallinto

2019 | 39 sivua

Peppiina Jokila

YRITYS X:N TALOUDELLISEN TILAN SELVITTÄMINEN TILINPÄÄTÖSANALYYSIN AVULLA

Opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä tilinpäätösanalyysi toimeksiantajayritykselle. Analyysissä keskityttiin muutamaasi vakavaraisuuden, kannattavuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuihin. Tunnuslukuja analysoitiin vuosien 2013 ja 2018 välisenä aikana, sekä niitä vertailtiin toimialan vastaaviin tunnuslukuihin. Toimialan tunnusluvut oli valmiiksi laskettu yritykseltä saatuihin tilinpäätöksiin.

Teoriaosuudessa kerrotaan yleisesti tilinpäätöksestä, tilinpäätösanalyysistä sekä tunnusluvuista. Teoriaosuus perustuu alan kirjallisuuteen. Empiriaosuudessa toimeksiantajayritykselle tehtiin tilinpäätösanalyysi teoriaosuuden pohjalta. Empiriaosuuden aineistona on yrityksen tilinpäätökset vuodesta 2013 vuoteen 2019, yrityksen myyntiraportit sekä työntekijän haastattelu. Yrityksen tunnusluvut sekä kaaviot luotiin Excelillä.

Toimeksiantajayritys oli jokaisen analysoidun tunnusluvun perusteella toimialaa paremmalla tasolla. Yrityksen vakavaraisuus, kannattavuus sekä maksuvalmius oli vuonna 2018 hyvällä tasolla. Yritys on omavarainen ja se pystyy selviytymään pienestä myynnin laskusta.

ASIASANAT:

tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, tunnusluvut

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business administration | Financial management

2019 | 39 pages

Peppiina Jokila

FIGURING OUT THE FINANCIAL POSITION OF A CASE COMPANY THROUGH FINANCIAL STATEMENT ANALYSIS

The purpose of this thesis was to create a financial statement analysis for a case company. The analysis was focused on a few financial ratios of solidity, profitability and liquidity. The company's financial ratios were analyzed from the year 2013 to 2018. Financial ratios were also compared to the industry's financial ratios. Financial ratios of the industry were on the financial statement given by the case company.

The theoretical part of the thesis is about financial statement in general, financial statement analysis and financial ratios. It is based on relevant literature. In the empirical part of the thesis a financial state analysis for the case company and is made based on the theoretical part. The material of the empirical is the case company's financial statements from the year 2013 to 2018, sales reports and an interview of one of the employees. The financial ratios and the diagrams were created with Excel.

The case company was doing better than the industry in all of the analyzed financial ratios. The case company's solidity, profitability and liquidity were at a good level in the year 2018. The company is self-sufficient and it can manage even if the sales would go down a little bit.

KEYWORDS:

financial statement, financial statement analysis, financial ratio

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 TILINPÄÄTÖS	8
2.1 Rahoituslaskelma	8
2.2 Liitetiedot	8
2.3 Tuloslaskelma	9
2.4 Tase	10
2.5 Kirjanpitovelvollisuus	13
2.6 Kirjanpidon lainsäädäntö	13
2.7 Kirjanpidon yleiset periaatteet	13
3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	15
3.1 Analyysin vaiheet	15
3.2 Tilinpäätöksen oikaiseminen	16
3.2.1 Oikaistu tase	16
3.2.2 Oikaistu tuloslaskelma	18
3.3 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät	18
4 TUNNUSLUVUT	20
4.1 Kannattavuus	20
4.2 Vakavaraisuus	22
4.3 Maksuvalmius	23
5 YRITYS X:N TILINPÄÄTÖSANALYYSI	26
5.1 Yrityksen esittely	26
5.2 Kannattavuuden tunnusluvut	27
5.2.1 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	28
5.2.2 Oman pääoman tuotto prosentti	29
5.2.3 Nettotulos prosentti	30
5.3 Toimeksiantajayrityksen vakavaraisuus	32
5.3.1 Omavaraisuusaste prosentti	33
5.4 Maksuvalmiuden tunnusluvut	34
5.4.1 Quick ratio	34
5.4.2 Current ratio	35

6 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	37
LÄHTEET	39

KAAVIOT

Kaavio 1. Toimeksiantajayrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti vuosien 2013 ja 2018 välillä

Kaavio 2. Toimeksiantajayrityksen oman pääoman tuotto prosentti vuosien 2013 ja 2018 välillä

Kaavio 3. Toimeksiantajayrityksen nettotulos prosentti vuosien 2013 ja 2018 välillä

Kaavio 4. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan omavaraisuusaste prosentti vuosien 2013 ja 2018 välillä

Kaavio 5. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan Quick ratio vuosien 2013 ja 2018 välillä

Kaavio 6. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan Current ratio vuosien 2013 ja 2018 välillä

KUVIOT

Kuvio 1. Tuloslaskelman rakenne

Kuvio 2. Taseen rakenne

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aiheena on puun-, alumiinin- ja muovintyöstökoneita teollisuudelle maahantuovan ja myyvän osakeyhtiön taloudellisen tilan selvittäminen tilinpäätösanalyysin avulla. Opinnäytetyö on tehty toimeksiantona yritykselle, mutta myös kirjoittajan oma kiinnostus tutkia ja oppia lisää tilinpäätöksestä on vaikuttanut aiheen valintaan. Tästä tilinpäätösanalyysistä on hyötyä erityisesti yrityksen johdolle, mutta myös työntekijöille, koska yrityksen johto ja työntekijät saavat tietoa yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja kaaviot auttavat ymmärtämään sitä. Tilinpäätösanalyysi on tehty johdon näkökulmasta. Toimeksiantajayritys on perustettu vuonna 1976 ja yritystä johtavat edelleen samat henkilöt kuin perustamisvaiheessa. Yrityksen palveluksessa työskenteli 15 henkilöä vuonna 2018 ja yrityksen liikevaihtoluokka oli samana vuonna 10-20 miljoonaa euroa. Muutamia avainhenkilöitä on sitoutettu yrityksen toimintaan sitouttamisohjelman avulla.

Analyysin tavoitteena on selvittää kyseisen toimeksiantajayrityksen taloudellista tilaa keskittymällä tilinpäätösanalyysissä muutamiiin tärkeisiin tunnuslukuihin. Tunnuslukuja vertaillaan aikaisempien vuosien vastaaviin tunnuslukuihin, sekä niitä vertaillaan myös koko toimialaan. Analyysiin on valittu muutamia kannattavuuden, maksuvalmiuden sekä vakavaraisuuden tunnuslukuja. Näin saadaan kattava kuva yrityksen toiminnasta.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa kerrotaan yleisesti tilinpäätöksestä, tilinpäätösanalyysistä sekä tunnusluvuista. Empiriaosuudessa toimeksiantajayritykselle tehdään tilinpäätösanalyysi, joka pohjautuu teoriaosuuteen. Empiriaosuuden aineistona on yrityksen tilinpäätökset vuosilta 2013-2018, yrityksen myyntiraportit kahdenkymmenen vuoden ajalta sekä työntekijän vapaamuotoinen haastattelu. Myyntiraporteista katsottiin myyjien tuotteiden lukumääriä, myyjiä summia sekä niiden laskutusaikoja ja niiden avulla selitettiin tunnuslukujen vaihtelua. Työntekijän haastattelua käytettiin apuna ymmärtämään yrityksen toimintaa sekä laskutusprosesseja.

Tilinpäätösanalyysi on suosittu aihe taloushallinnon opinnäytetöiden keskuudessa, joten siitä löytyy useita opinnäytetöitä eri alojen yrityksille. Tilinpäätös on kuitenkin aina yrityskohtainen, eikä juuri tämän kyseisen opinnäytetyön toimeksiantajayritykselle ole ennen tehty tilinpäätösanalyysiä.

2 TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöksen tehtävänä on antaa riittävä ja oikeanlainen kuva yrityksen tilikauden tuloksesta ja sen taloudellisesta asemasta. Jotta se voidaan laatia, tilinpäätäjällä tulee olla tieto niistä tuloista ja menoista, jotka kuuluvat kyseiselle tilikaudelle. Tilinpäätös muodostuu taseesta, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta ja liitetiedoista. Jokaisesta taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaavat tiedot myös edeltävältä tilikaudelta. Tilinpäätökseen liitetään toimintakertomus, jonka tehtävänä on kertoa toiminnan kehittymisestä sekä tulevaisuuden näkymistä. Tilintarkastuksen tehtävä on varmistaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen noudattavan säädettyjä normeja ja kertoa, jos näin ei ole. (Salmi 2012, 26-29.)

2.1 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmassa annetaan selvitys varojen hankinnasta ja niiden käytöstä kyseisen tilikauden aikana. Rahoituslaskelma esitetään vain, jos kyseessä on julkinen osakeyhtiö tai yksityinen osakeyhtiö tai osuuskunta, eikä se ole pieni kirjanpitovelvollinen. Siitä käy selville koko liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Vain kirjanpitoasetuksen mukaista rahoituslaskelmaa saa kutsua sellaiseksi ja vain sellaisen saa ottaa osaksi kirjanpitolain mukaista tilinpäätöstä. Liiketoiminnan rahavirrat osoittavat miten kirjanpitovelvollinen on pystynyt tilikauden aikana tuottamaan varoja toimintaedellytysten säilyttämiseen, maksamaan pääomaa sijoittajille, tekemään uusia investointeja sekä maksamaan lainoja takaisin ilman turvautumista ulkopuolisiin rahoittajiin. Investointien rahavirrat osoittavat niiden rahavirtojen käytön, jotka kirjanpitovelvollinen on tehnyt tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä. Investoinnit ovat pitkäaikaisten varojen sekä muihin rahavaroihin kuulumattomien sijoitusten hankkimista ja niiden luovuttamista. Rahoituksen rahavirrat näyttävät oman ja vieraan pääoman muutoksia kunkin tilikauden aikana. (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 178-185.)

2.2 Liitetiedot

Liitetiedot tarkoittavat taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteinä olevia tietoja. Liitetietoja tarvitaan kaikilta kirjanpitovelvollisilta. Liitetiedoista ei oletettavasti tarvitse

esittää vertailutietoja edelliseltä tilikaudelta, paitsi jos tase- ja tuloslaskelmakaavojen erittelyitä on siirretty liitetietoihin. (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 187-188.)

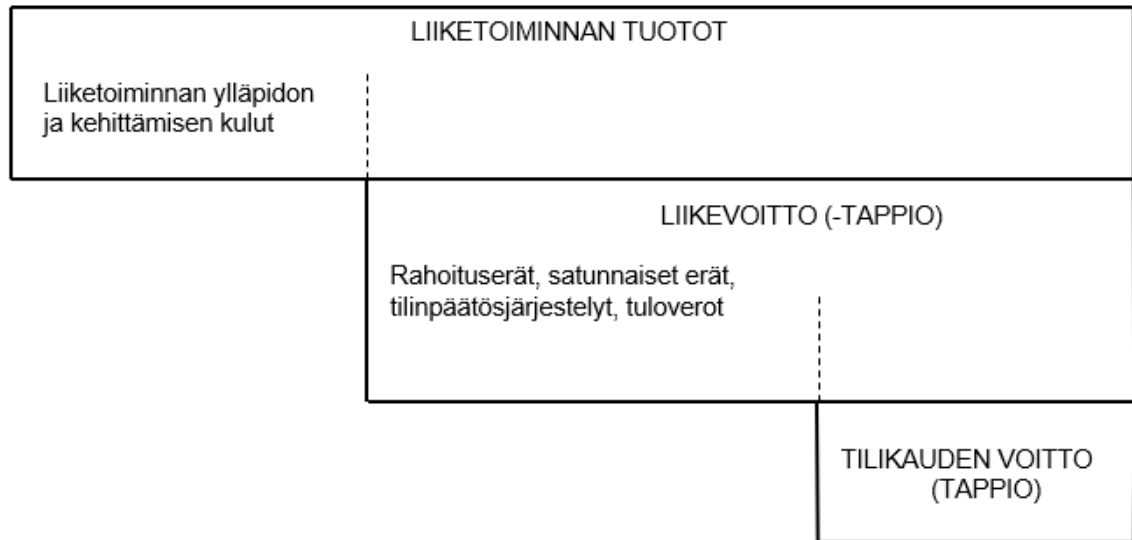
Kirjanpitovelvollisen on annettava liitetietoja, joista käy ilmi oikean kuvan antaminen kyseisen yrityksen taloudellisesta tilanteesta sekä selitys laadintaperiaatteille, jos tilinpäätöksessä on poikettu yleisistä tilinpäätösperiaatteista. Kirjanpitolaki ja kirjanpitoasetus on määrännyt liitetiedoille oman esittämipaikkansa, jolloin tietojen etsiminen ja tilinpäätöksen lukeminen helpottuu. (Salmi 2012, 84.)

2.3 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kertoo informaatiota siitä, mitä on tapahtunut. Tuloslaskelmalla on kaksi riviä, jotka esittävät tilikaudelle kuuluvia tuottoja ja kuluja. Se kertoo tuloksen sekä sen muodostumisen. Kun puhutaan suoriteperusteisesta kirjanpidosta, on muistettava mieltää tuotot ja kulut laajasti, eli ansaittuina tuloina ja niiden ansaintaan kytkettyinä menoina. Tuotto tarkoittaa yrityksen aikaansaannoksia, kuluilla tarkoitetaan uhrauksia niiden aikaansaamiseksi. Tuotto on siis taloudellisen edun lisääntymistä ja kulu on taloudellisen edun vähentymistä. (Salmi 2012, 30-31.)

Liiketoiminnan tuotot ovat useimmiten liiketoiminnasta saatuja kyseessä olevalle tilikaudelle kuuluvia myyntituottoja. Ne voivat olla myös liiketoiminnan muita tuottoja, kuten vuokratuottoja. Liiketoiminnan kulut jaetaan lyhyt- ja pitkävaikutteisiin. Lyhytvaikutteiset kulut ovat sellaisia, jonka meno on tuottanut tulon samalla tilikaudella jonka vuoksi se on käytetty. Pitkävaikutteiset kulut kirjataan menoksi pidemmällä aikavälillä. Lisäksi on myös poistoja ja arvonalentumisia. Poistoilla tarkoitetaan pitkäkestoisen omaisuuden hankintamenon vähentämistä omaisuuden taloudellisen elinkaaren aikana. Jos esine tuottaa tuloja usean tilikauden aikana, tuloslaskelmaan merkitään kuluksi vain se osa, josta ei katsota saavan tuloja enää tulevina tilikausina. (Salmi 2012, 31-32.)

Tuloslaskelma on rakenteeltaan yksinkertainen; ylhäällä liiketoiminnasta saadut tuotot, joista vähennetään liiketoimintaan liittyviä kuluja (Salmi 2012, 31). Tuloslaskelman rakennetta selvennetään kuviossa 1.

Kuvio 1. Tuloslaskelman rakenne (Salmi 2012, 33, muokattu)

2.4 Tase

Tase on tilinpäätöksen osa, jossa kuvataan yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöspäivänä. Tase jaetaan kahteen osaan: vastaaviin ja vastattaviin. Vastaavat jaetaan pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin. Pysyviä ovat sellaiset vastaavat, joiden tarkoitus on tuottaa tuloa useana tilikautena. Vaihtuviin vastaaviin kuuluu puolestaan sellaiset, joiden tarkoitus on tuottaa tuloa vain yhtenä tilikautena. (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 34-66.) Taseen jakautumista vastaaviin ja vastattaviin selvennetään kuviossa 2.

OMAIUUUS Vastaavat	PÄÄOMAT Vastattavat
<p style="text-align: center;">PYSYVÄT VASTAAVAT (pitkäaikaiset varat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aineettomat hyödykkeet - Aineelliset hyödykkeet <ul style="list-style-type: none"> - Sijoitukset <p style="text-align: center;">VAIHTUVAT VASTAAVAT (lyhytaikaiset varat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaihto-omaisuus <ul style="list-style-type: none"> - Saamiset - Rahavarat 	<p style="text-align: center;">OMA PÄÄOMA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osake/osuus pääoma - Muu oma pääoma <ul style="list-style-type: none"> - Voittovarot <p style="text-align: center;">Kertyneet tilinpäätösjärjestelyt Pakolliset varaukset</p> <p style="text-align: center;">VIERAS PÄÄOMA</p> <p style="text-align: center;">Pitkäaikainen vieras pääoma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Joukkovelkakirja- ja velkakirjalainat <p style="text-align: center;">Lyhytaikainen vieras pääoma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lyhennysosuudet pitkäaikaisista lainoista <ul style="list-style-type: none"> - Muu korollinen velka - Koroton velka

Kuvio 2. Taseen rakenne (Salmi 2012, 35, muokattu)

Taseen pysyvät vastaavat jaetaan aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä sijoituksiin. Aineettomia hyödykkeitä voi esimerkiksi olla aineelliset oikeudet, kuten toimiluvat sekä patentit. Aineellisia hyödykkeitä ovat esimerkiksi rakennukset, maa-alueet ja koneet sekä kalusto. Sijoituksiin kuuluvat arvopaperit ja muut sijoitukset, jotka on hankittu pysyvään käyttöön tulojen lisäämiseksi tai pienentääkseen menoja. (Ihantola, Leppänen, Kuhanen & Sivonen 2013, 39.)

Taseen vaihtuvat vastaavat tuottavat tuloa vain yhden tilikauden aikana. Siihen sisältyy vaihto-omaisuus, saamiset sekä rahavarat eli rahoitusomaisuus. Vaihto-omaisuus tarkoittaa sellaisia hyödykkeitä, jotka ovat sellaisenaan tai jalostettuina kulutettavia tai luovutettavia. Siihen sisältyy aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet, valmiit tuotteet ja

muu vaihto-omaisuus. Saamisia ovat myyntisaamiset, saamiset saman konsernin yrityksiltä, saamiset omistusyhteyserityksiltä, lainasaamiset sekä muut saamiset, kuten myynti-, laina- ja siirtosaamiset, saamiset saman konsernin alaisilta yrityksiltä ja omistusyhteyserityksiltä sekä maksamattomat osakkeet ja osuudet. (Leppiniemi & Leppiniemi 2012, 66-77.)

Omalla pääomalla tarkoitetaan omistajien liiketoiminnan käyttöön antamia varoja. Omistajat voivat joko sijoittaa omia varojaan tai jättää tulosta nostamatta ja täten sijoittaa sitä yritykseen. Yrityksen omistajat jakavat voittoa perustuen oman pääoman määrään ja siihen sisältyvään riskiin. Voitonjakopäätöksiä tehdään edellisten tilikausien jäljellä olevasta ja kyseessä olevan tilikauden voitosta. Tätä kutsutaan vapaaksi pääomaksi. Omistajalla ei ole oikeutta koskea osakepääomaan tai muuhun sidottuun omaan pääomaan, vaan sen tarkoitus on turvata yrityksen velkojia. (Salmi 2012, 39.)

Tilinpäätössiirtojen kertymä (tilinpäätösjärjestelyt) koostuu poistoerosta sekä vapaaehtoisista varauksista. Poistoero informoi käyttöomaisuuden suunnitelman mukaisten poistojen sekä kirjanpidon poistojen välisen erotuksen. Tilinpäätöksessä on myös mahdollista tehdä vapaaehtoisia varauksia. Taseen pakollisiin varauksiin sisältyy eläke- ja verovaraukset sekä muita pakollisia varauksia. Jos ei ole tietoa tulevan menon täsmällisestä määrästä ja toteutumishetkestä eikä sitä täten voida kirjata siirtovelaksi ja kuluksi, menosta tehdään pakollinen varaus. Kirjanpitolain mukaisesti nämä varaukset tehdään vähentämällä tuotoista velvoitteista vastaisuudessa johtuvat menot jos ne kohdistuvat jo päättyneeseen tai aikaisemmalle tilikaudelle, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöksen laatimishetkellä todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole todennäköinen sekä ne perustuvat lakiin tai kirjanpitovelvollisen sitoumukseen jotakin sivullista kohtaan. (Ikäheimo, Laitinen, Laitinen & Puttonen 2014, 29.)

Vieraalla pääomalla eli velalla tarkoitetaan yritykselle annettuja lainoja, maksuaikoja sekä sitoumuksia. Vieras pääoma eroaa omasta pääomasta siihen liittyvällä takaisinmaksun pakolla sekä joustamattomuudella. Vieras pääoma voidaan jakaa korolliseen velkaan ja prosessivelkaan. Korolliseen velkaan liittyy lyhennyssuunnitelma ja prosessivelka syntyy siksi, että käteisellä maksaminen ei ole aina mahdollista eikä

tarkoituksenmukaista. Vieras pääoma on joko lyhytaikaista tai pitkäaikaista, kriittinen raja on 12 kuukautta tilinpäätöksen päivästä. (Salmi 2012, 39.)

2.5 Kirjanpitovelvollisuus

Jokainen liiketoimintaa tai ammattitoimintaa harjoittava on siitä kirjanpitovelvollinen. Kirjanpitovelvolliset noudattavat hyvää kirjanpitolapua, josta määrää työ- ja elinkeinoministeriön kanssa toimiva kirjanpitolautakunta (KILA). Sen tehtävä on antaa ohjeita siitä, mikä on hyvän kirjanpitolapun mukaista tietyissä tilanteissa. KILA on myös antanut yleisohjeita kirjanpitolain soveltamisesta, jotta velvollisten menettelytavat olisivat yhdenmukaiset. (Tuomi-Sorjonen 2018, 84.)

2.6 Kirjanpidon lainsäädäntö

Kirjanpidon lainsäädännön perustana toimii kirjanpilaki (KPL) ja kirjanpitoasetus (KPA). Kirjanpilolainsäädäntö on tehty tiiviiksi ja suurin osa ongelmanratkaisusta on jätetty hyvän kirjanpitolapun noudatettavaksi (KPL 1:3 §). Tilinpäätöksen laatimista ja sisältöä johdattaa toimintaperiaate, jonka mukaan tilinpäätöksen on annettava oikeat ja riittävät tiedot yritystoiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Kirjanpilolakiin kuuluu myös säännös yleisistä tilinpäätösperiaatteista (KPL 3:3 §). Kirjanpitovelvollisten toiminnan ominaispiirteet vaihtelevat suuresti, kuten myös käytettävissä olevat järjestelmät. Avara lainsäädäntö sallii monta ratkaisua kirjanpidon laatimisessa ja soveltamista kunkin kirjanpitovelvollisen oloihin. (Ihantola ym. 2013, 13-14.)

2.7 Kirjanpidon yleiset periaatteet

Kirjanpidon yleisiin periaatteisiin sisältyy kaikki sitä koskevat käytännöt, menettelytavat ja säännöt, jotka on laadintahetkellä ja -paikalla yleisesti hyväksytyt. Yleiset periaatteet tekevät ratkaisuperustan sellaisissa kirjanpidon kysymyksissä, josta ei ole lainsäädäntöä eikä KILAn ohjetta. Yleisiä kirjanpidon periaatteita ovat olennaisuus, jatkuvuus, johdonmukaisuus, sisältöpainotteisuus, varovaisuus, tasejatkuvuus, suoriteperusteisuus, erillisarvostus, netottamiskielto, realisointi, meno tulon kohdalle -periaate, luotettavuus sekä täydellisyys. Keskeinen osa tilinpäätöstä on olennaisuus. Tilinpäätöksessä mainittu asia on olennainen, kun sen poisjättäminen tai väärin ilmoittaminen voi vaikuttaa päätöksiin,

joita tilinpäätöksen perusteella tehdään. Vaikka kyseinen asia olisi yksittäisenä epäoleellinen, oleellisuuden arviointi tulee kohdistaa kokonaisuuteen. (Tomperi 2017, 9.)

Jatkuvuuden periaatteella tarkoitetaan sitä, että toiminnan oletetaan jatkuvan koko ajan. Tätä käytetään erityisesti silloin, kun arvioidaan tietyn hankintamenon aktivointivaatimuksia ja poistoja. Jatkuvuuden periaatetta ei kuitenkaan sovelleta, mikäli tietyn hyödykkeen puolesta on melko varmaa, että sitä ei enää käytetä vastaisessa toiminnassa. Johdonmukaisuuden periaatteella tarkoitetaan tilinpäätöksen laatimisessa käytettyjen menetelmien soveltamista tilikaudesta toiseen. Sisältöpainotteisuuden periaatteella tarkoitetaan tilinpäätöksen tietojen esittämistapaa valittaessa kiinnittämään huomioita sen taloudelliseen luonteeseen. (Tomperi 2017, 10.)

Varovaisuuden periaatetta noudatetaan riippumatta tuloksesta. Sen mukaan tilinpäätöksessä huomioidaan ainoastaan kyseisellä tilikaudella toteutuneet voitot sekä myös mahdolliset menetykset, vaikka ne tulisivat tietoon vasta tilinpäätöksen laatimisen jälkeen. Tasejatkuvuuden periaate tarkoittaa seuraavan tilikauden taseen vastaamista edellisen kauden päättävää tasetta. Suoriteperusteisuus on kullekin tilikaudelle kuuluvien myyntitulojen ja menojen huomioimista niihin perustuvien maksujen suorituspäivänä. Erillisarvostuksen periaate tarkoittaa tase-eriin merkittävien erien erillisarvostamista, esimerkiksi arvopaperit arvostetaan osakekohtaisesti. Netottamiskiellolla tarkoitetaan taseessa vastaavien ja vastattaviin kuuluvien erien esittämistä täydestä määrästä vähentämättä niitä toisistaan. (Tomperi 2017, 11.)

Realisointiperiaatteen mukaan tulo toteutuu eli realisoituu vasta silloin, kun vastaava suorite annetaan asiakkaalle. Ainoastaan toteutuneet menot ja tulot kirjataan kirjanpitoon. Meno tulon kohdalle -periaatteella tarkoitetaan, että tulon ansaitsemiseksi asetetut menot kirjataan samaan tuloslaskelmaan vastaavien tulojen kanssa. Luotettavuudella tarkoitetaan tilinpäätöstietojen olevan vapaa merkittävistä virheistä sekä puutteellisuuksista eikä tilinpäätöstiedot saa olla harhaanjohtavia. Täydellisyyden periaatteella tarkoitetaan kaikkien liiketapahtumien sekä omaisuuden ja velkojen kirjaamista tilinpäätökseen. (Tomperi 2017, 12.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tilinpäätösanalyysin tarkoitus on verrata eri yritysten taloudellista tilaa tietyllä ajanjaksolla sekä yksittäisten yritysten taloudellisen tilan kehittymistä tiettyinä ajanjaksoina. Tilinpäätösanalyysin avulla luodaan informaatiota yrityksen toiminnasta useista eri näkökannoista, koska yrityksen eri sidosryhmät ovat kiinnostuneita yrityksen tilasta erilaisista näkökulmista. (Kallunki & Kytönen 2007, 14.)

Tilinpäätösanalyysijä tehdään tarpeen mukaan monin eri tavoin. Tavallisimpia tilinpäätösanalyysijä ovat toimiala-analyysi, yritysanalyysi, perinteinen tilinpäätösanalyysi, kasvavirta-analyysi sekä sijoitusanalyysi. Toimiala-analyysin tarkoituksena on analysoida koko toimialaa. Toimiala-analyysijä tuottavat työ- ja elinkeinoministeriö, korkeakoulut sekä monet muut eri tahot. Niiden avulla voidaan tehdä johtopäätöksiä koko toimialan tilanteesta. Yritysanalyysillä analysoidaan koko yrityksen toimintaa. Yrityskauppatilanteissa laaditaan erittäin syvällisiä yritysanalyysijä. Perinteisen tilinpäätösanalyysin mukaan analysoidaan yksittäistä yritystä tai konsernia ja siinä analysoidaan tilinpäätöksen tunnuslukuja ja niiden muutoksia. Kassavirta-analyysin tarkoituksena on analysoida rahavirran suuruutta sekä sen riittävyyttä. Usein perinteistä tilinpäätösanalyysijä sekä kasvavirta-analyysijä käytetään yhdessä täydentämään toisiaan. Sijoitusanalyysit ovat ulkopuolisille pääomasijoittajille tarkoitettuja analyysijä. Sijoittajia kiinnostavat eniten yrityksen arvo sekä sen nousuodotukset. (Salmi 2012, 124.)

3.1 Analyysin vaiheet

Kaikissa yrityksen taloudellisen aseman analysoinneissa on kolme tärkeää osiota; yrityksen liiketoiminnan ymmärtäminen, tilinpäätöslaskelmainformaation analysointi sekä tunnuslukuanalyysi. Analysoinnissa paneudutaan luomaan kuva yrityksen kasvusta, kannattavuudesta sekä rahoituksellisesta vahvuudesta. Analysoinnissa valitaan vertailuryhmä. Se voi olla esimerkiksi vertailu verrokkirytykseen tai -ryhmään tai vertailu yrityksen sisäiseen historiaan. Verrokkirytykset ovat usein kilpailevia rytyksiä. Analyysin toteutus on mahdollista tehdä vuositasolla, jolloin analysoija paneutuu viimeisimpään tilinpäätökseen sekä yrityksen tasoon verrattuna vertailuryhmään. Mikäli käytössä on 3-5 vuoden aikasarja, saadaan kuva suoritustason trendistä, suoritustason

ylläpidettävyydestä sekä vuosittaisista muutoksista vertailuryhmään verrattuna. Mikäli käytetään pidempää aikasarjaa, on tärkeää huomioida miten yrityksen verrokkiyritysten toiminta ja toimintaympäristö ovat muuttuneet aikasarjan aikana. Tilinpäätösanalyysissä on olennaista aloittaa yleisestä asiasta ja vasta sen jälkeen keskittyä eri tilinpäätösten analysointiin. (Seppänen 2011, 95-97.)

3.2 Tilinpäätöksen oikaiseminen

Taseen ja tuloslaskelman oikaisujen tarkoitus on tilinpäätöstietojen muuttaminen vertailukelpoisiksi. Mikäli vertaillaan eri yrityksiä tai eri vuosia, on tärkeää, että niille suoritetaan samat toimenpiteet. Vertailukelpoisten informaatioiden perusteella selvitetään yrityksen menestystä kuvaava tulos ja varallisuusasema. Yrityksen tulossuunnittelun kohteina on eri tavoitetulokset, joita ovat verotuksellinen, kirjanpidollinen sekä operatiivinen tulos. Verotuksellinen tulos perustuu elinkeinoverolakiin, kirjanpidollinen tulos perustuu kirjanpitolainsäädännön säädöksiin sekä operatiivinen tulos laaditaan yrityksen omaan käyttöön kuvaamaan yrityksen todellista tulosta sekä rahoituksellista asemaa. Yrityksen ulkopuolisen analyysoijan työkaluja ovat tase, tuloslaskelma sekä tilinpäätöksen liitetiedot. Kirjanpitolaki antaa tilinpäätäjälle mahdollisuuksia suunnitella esitettyä tulosta halutun suuruiseksi, joten tilinpäätöstä tehdessä on mahdollisuus poiketa siitä, että menoista ja tuloista vain tilikaudelle kuuluva osuus kirjataan kuluksi ja tuotoksi. (Kallunki & Kytönen 2007, 42-44.)

3.2.1 Oikaistu tase

Taseen oikaisu tehdään sen vuoksi, jotta saadaan eliminoitua vastaavien erät, joilla ei ole tulontuottamiskykyä sekä merkitä näkyviin olennainen varallisuus, jota ei ole merkitty taseeseen. Oikaisussa merkitään näkymättömät velat niiden takaisinmaksuajankohdan mukaisesti. Omaa pääomaa voidaan korjata varojen ja velkojen nettokorjauksilla. Taseen oikaisu on usein tuloslaskelman oikaisua vaikeampaa, johtuen taseen luonteesta: tulevaisuudessa saatavat tulot. Tilinpäätös ei myöskään tarjoa perusteita taseen oikaisun tekoon. (Salmi 2012, 153-157.)

Taseen vastaavissa perustamismenot poistetaan vastaavista ja omasta pääomasta. Kehittämismenoilla on oltava selvästi tuloja kerryttävä vaikutus. Liikearvo syntyy, kun kauppahinta ylittää velattoman omaisuuden ja se tulee poistaa kerran viidessä vuodessa tasapoistoin tai vaihtoehtoisesti yhdellä kerralla, jos se on arvoton. Muut aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut menot, joihin ei liity odotuksia tulosta, eliminoidaan sekä vähennetään omasta pääomasta. Aineellisia hyödykkeitä ei usein oikaista, paitsi jos liitetiedoista selviää omaisuudessa olevaa olennaista yliarvoa suhteessa tulo-odotuksiin. Tällöin tasearvo korjataan ja vähennetään omaa pääomaa. Sijoituksissa voi olla menetettyä pääomaa konserni- tai omistusyhteisyriyksiltä, jolloin ne vähennetään omasta pääomasta. Varsinkin pienyrityksillä saattaa olla saamia omistajilta, joita ei aiota maksaa takaisin, ja niihin tulee suhtautua kriittisesti. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa tulee selvittää lisätietoa yrityksestä. Ilman sitä ei ole perusteita korjaamiseen. Myyntisaamisten ja muiden saamisten tulee olla oikeasti tapahtuvia saamia. Todennäköiset luottotappiot sekä siirtosaamiin kirjatut kurssitappiot vähennetään omasta pääomasta sekä saamisista. (Salmi 2012, 153-154.)

Taseen vastattavissa omassa pääomassa tilikauden tappiota tai voittoa ei korvata nettotuloksella, koska tuloslaskelma sisältää jo tiedon vaikuttavista tapahtumista. Pääomalainat luetaan yleensä vieraaksi pääomaksi, omaksi pääomaksi ne voidaan lukea vain, jos se on todellisuudessa sijoitettu yhtiön oman pääoman mukaisesti. Maksamatta olevat korot nähdään tilinpäätöksen liitetiedoista ja huomioidaan velkoina jos ne ovat kooltaan huomattavia. Konsernitaseen vähemmistöosuutta voidaan käyttää tarvittaessa tappioiden kattamiseen. Omaa pääomaa oikaistaan sellaisilla erillä, joilla on muutettu varallisuuden arvoja. Pakolliset varaukset luetaan pitkäaikaiseksi korottomaksi pääomaksi, sillä niihin sisältyy tuleva maksuvelvollisuus. Kertyneet tilinpäätösjärjestelyt voidaan lukea omaan pääomaan, kun niistä on vähennetty yhtiövero. Laskennallinen verovelka liittyy tilinpäätösjärjestelyihin ja se voidaan lukea pitkäaikaiseksi korottomaksi velaksi. Pitkäaikaiset lainat, kuten joukkolainat tai lainat rahoituslaitoksilta, katsotaan korolliseksi vieraaksi pääomaksi. Saatuja ennakkomaksuja ei lueta rahoitusasemaan liittyviä tunnuslukuja laskettaessa veloiksi jos ne kohdistuvat keskeneräisiin töihin. Muut pitkäaikaiset velat, kuten omistajilta tai asiakkailta saadut velat, luetaan korollisiin velkoihin. Tärkeää on muistaa lukea lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan se pitkäaikaisen vieraan pääoman osa, joka maksetaan tilinpäätöspäivästä lähimmän 12 kuukauden aikana. Muut lyhytaikaiset velat sekä siirtovelat oletetaan korottomiksi. (Salmi 2012, 155-156.)

3.2.2 Oikaistu tuloslaskelma

Jotta saadaan todellinen tulos, laaditaan laskelma, jonka tuloksena saatua kutsutaan nettotulokseksi. Jos otetaan mukaan satunnaiset tuotot ja kulut, saadaan kokonaistulos. Liikevaihtoa voidaan joutua oikaisemaan, jos myyntisaamisiin sisältyy epävarmoja eriä. Myyntitulojen lisäksi yrityksellä saattaa olla muita säännöllisiä tuottoja, jotka on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin. Mikäli näihin on kirjattu epäsäännöllisiä tuottoja, ne siirretään satunnaisiin eriin. Oikaistuun tuloslaskelmaan lasketaan tuotantoa vastaava aine- ja tarvikekäyttö. Silloin ainevaraston lisäys vähennetään ostokuluista ja vähennys lisätään ostokuluihin. Ainekäytön selvittämiseksi huomioidaan myös valmiste- ja puolivalmistevarastojen muutokset. Omaan käyttöön valmistetut lisätään valmistevarastojen muutokseen. (Kallunki & Kytönen 2007, 44-45.)

Jos yhtiöllä on oma eläkesäätio ja varojen siirto säätiöön on todellista pienempi eikä sitä ole kirjattu tuloslaskelmaan, eläkekuluja on liian pieni määrä. Yksityisen elinkeinoharjoittajan tai henkilöyhtiön osakkaan panosta vastaava palkka ei usein ole täysimääräisenä tuloslaskelmassa, tällöin ne täytyy oikaista lisäämällä henkilöstökuluja alan keskimääräisen palkan mukaisesti. Jos yrityksellä on leasingomaisuutta, niiden vuokrat tulisi jakaa poistoihin ja korkoihin. Kurssierojen kirjauksessa tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta, joten kurssitappio kirjataan heti todentamishetkellä ja kurssivoitto vasta realisoituessa. Tuloksenjärjestelyerissä poistoeron muutosta sekä vapaaehtoisten varausten muutosta ei oteta huomioon oikaistusta tuloslaskelmasta. Nettotulokseen vaikuttaviksi veroiksi huomioidaan vain analysoitavan tilikauden verot. (Kallunki & Kytönen 2007, 44-46.)

3.3 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Tilinpäätösanalyysi luo tietoa monille yrityksen sidosryhmille. Sidosryhmien tavoitteena on usein muodostaa kokonaiskuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta, mutta eri sidosryhmät painottavat kiinnostustaan yrityksen eri ominaisuuksiin. Verottaja on kiinnostunut yrityksen vuosittaisesta tuloksesta, jotta verot maksetaan oikein. Yritys maksaa veroja tilinpäätöksessä raportoidun tulon perusteella. Verottaja haluaa saada tarkan kuvan

yrityksen tilikauden voitosta sekä mahdollistaa joustavan tuloksen raportoinnin. (Kallunki & Kytönen 2007, 17-19.)

Oman pääoman sijoittajat haluavat tietää yrityksen maksukyvyystä maksaa osinkoja ja vieraan pääoman sijoittajat ovat kiinnostuneita yrityksen vakavaraisuudesta. Sijoittajat ja osakkeenomistajat ovat erityisen kiinnostuneita yrityksen tilinpäätöksestä, jotta voidaan arvioida sen taloudellista tilannetta. Kannattavuuden arviointi on osakesijoittajien tärkein kiinnostuksen kohde. Vieraan pääoman sijoittajia kiinnostaa yleensä eniten vakavaraisuus, eli yrityksen kyky vastata pitkäaikaisista velkasitoumuksista. Vieraan pääoman sijoittajien kiinnostus ei kuitenkaan rajoitu pelkästään vakavaraisuuteen, sillä myös esimerkiksi kannattavuus vaikuttaa pidemmällä aikavälillä vakavaraisuuteen. (Kallunki & Kytönen 2007, 17-19.)

Tavarantoimittajat haluavat tietää yrityksen maksuvalmiudesta. Kun yritys ostaa aineita ja tarvikkeita niiden toimittajilta, yritys saa usein maksuaikaa. Nämä ostovelat vastaavat luonteeltaan vierasta pääomaa lyhyemmällä maksuajalla. Tavarantoimittajaa siis kiinnostaa tilinpäätöksessä yrityksen kyky maksaa lyhytaikaisia velkoja, joten he ovat kiinnostuneita yrityksen vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta. (Kallunki & Kytönen 2007, 19-20.)

Asiakkailla ei yleensä ole kovin suurta tarvetta tilinpäätösanalyysin tuottamalle tiedolle. Mikäli yritys ei kykene toimittamaan lupaamaansa palvelua tai tuotetta, saattaa asiakas vaihtaa toimittajaa. Pitkäkestoisissa toimituksissa tavarantoimittajan vaihtaminen voi myös aiheuttaa huomattavia kustannuksia. Tällöin tilinpäätösanalyysin luoma tieto on asiakkaan päätöksenteossa suuressa asemassa. Yrityksen kilpailijat ovat kiinnostuneita esimerkiksi myynnin kehittymisestä, investoinneista, kannattavuudesta sekä markkinaosuusien muutoksista. Kilpailijat voivat käyttää näitä tietoja hyväkseen asettaessa tavoitteita omalle yritystoiminnalle. (Kallunki & Kytönen 2007, 20.)

4 TUNNUSLUVUT

Tunnuslukujen tarkoitus on tiivistää tilinpäätöksestä saatua tietoa yhteen vertailukelpoiseen lukuun. Tunnusluvuilla voidaan vertailla esimerkiksi erikokoisia yrityksiä keskenään, koska tunnusluvut lasketaan suhdelukuina. Tunnuslukuanalyyseissa lasketaan oikeista taseesta, tuloslaskelmasta sekä rahavirtalaskelmasta tunnuslukuja sekä tehdään johtopäätöksiä yrityksen taloudellisista toimintaedellytyksistä kyseisten tunnuslukujen perusteella. (Salmi 2012, 257-258.)

4.1 Kannattavuus

Kannattavuudella tarkoitetaan yrityksen kykenevyyttä tuottaa tuloja enemmän kuin niiden hankkimiseksi on uhrattu menoja. Kannattavuutta määritetään jakamalla tilikauden tuotot yritystoiminnan sitoman pääoman määrällä. Kannattavuutta voi tarkastella myös sijoittajien näkökannalta laskemalla tunnuslukuja käyttämällä eri pääomalajeja. Kannattavuuden mittaaminen yhden tilikauden luvuilla ei vastaa pitkän aikavälin mittauksen luonnetta, mutta näin voidaan arvioida yrityksen kannattavuutta. Tätä analyysiä voidaan täydentää tutkimalla kannattavuuden tunnuslukujen muutoksia usean tilikauden ajalta. Yksi kannattavuuden tunnusluvuista on sijoitetun pääoman tuotto prosentti, joka kuvaa yrityksen säännöllisen liiketoiminnan tuottoa suhteessa tuottoa vaativaan pääomaan. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto prosentti} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot}}{\text{Sijoitettu pääoma (keskiarvo)}} \times 100\%$$

Verot on vähennetty nettotuloksesta, joten ne on lisättävä kaavioon. Sijoitetun pääoman tuotto prosenttin olisi hyvä olla riskittömän tuoton tasolla. Sijoitetun pääoman tuotto prosenttia pidetään tyydyttävänä, jos se on yli kymmenen prosenttia. (Kallunki & Kytönen 2007, 74-76.)

Kannattavuutta mitataan myös vain oman pääoman sijoittajan näkökannalta. Silloin yrityksen tilikauden tuotto suhteutetaan oman pääoman määrään ja lasketaan oman pääoman tuotto prosentti seuraavalla kaavalla:

$$\text{Oman pääoman tuotto prosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma (keskiarvo)}} \times 100\%$$

Osoittajassa on käytössä rahoituskulujen ja verojen vähennyksen jälkeen saatava nettotulos, koska kyseiset kuluerät ei ole oman pääoman sijoittajan saamaa tuottoa. Yritys maksaa korvauksen ensin vieraalle pääomalle, jonka jälkeen maksetaan verot, ja jäljelle jäänyt voitto on korvausta oman pääoman sijoittajille. Runsas vieraan pääoman käyttö kasvattaa suuresti oman pääoman tuottoa hyvinä aikoina, toisaalta se heikentää sitä suuresti huonoina aikoina. Oman pääoman tuotto prosentti on hyvä ylittää sijoitetun pääoman tuotto prosentti, koska oma pääoma on riskipääomaa, jolle on saatava korkeampi tuotto kuin sijoitetulle pääomalle. (Kallunki & Kytönen 2007, 78-79.)

Sijoitetun ja oman pääoman tuotto prosentti ohella käytetään myös tunnuslukuja, joiden tuloserä jaetaan liiketoiminnan kokonaistuotoilla. Näistä luvuista useimmin käytetty on nettotulos prosentti, jossa tutkitaan yrityksen katetta kun säännölliset tuotot ja kulut on otettu huomioon. Nettotulos prosentti lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{Nettotulos prosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot}} \times 100\%$$

Nettotulos prosentissa otetaan huomioon se, että liikevaihdoltaan samansuuruisten yritysten nettotulos prosentilla mitatut kannattavuudet voivat olla samansuuruisia, vaikka yritystoiminta sijoitisi erilaisen määrän vierasta ja omaa pääomaa. (Kallunki & Kytönen 2007, 79.)

4.2 Vakavaraisuus

Vakavaraisuudella tarkoitetaan oman ja vieraan pääoman osuutta koko yrityksen pääomasta. Vakavaraisuus tunnetaan myös nimillä rahoitusrakenne ja velkaisuus. Vakavaraisuus on pitkän aikavälin ominaisuus, koska korollinen vieras pääoma on suurilta osin pitkäaikaista rahoitusta. Yritys on vakavarainen, mikäli vieraan pääoman osuus koko yrityksen pääomasta ei ole liian suuri sekä yritys on kykeneväinen selviytymään vieraasta pääomasta aiheutuvista korkomaksuista. (Kallunki & Kytönen 2007, 80.)

Yksi vakavaraisuuden tunnusluvusta on omavaraisuusaste prosentti. Se kuvaa yrityksen omistajien omien varojen osuutta koko rahoituksesta. Omavaraisuusaste prosentti lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{Omavaraisuusaste prosentti} = \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot}} \times 100$$

Mitä enemmän yrityksen omistajat sijoittavat yritykseen omaa pääomaa, sitä suotavammiksi ovat yrityksen selviytymismahdollisuudet vieraan pääoman maksuista. Yritystutkimusneuvottelulautakunnan (YTN) ohje arvot omavaraisuusasteelle ovat seuraavat; alle 20% on heikko, 20-40% on tyydyttävä ja yli 40% on hyvä. (Kallunki & Kytönen 2007, 80-81.)

Yrityksen suhteellista velkaantuneisuutta lasketaan suhteuttamalla vieras pääoma liikevaihtoon seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\text{Velkaantuneisuusprosentti} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat} - \text{Ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Mikäli yritys sijoittaa vierasta pääomaa likvidiin rahoitusomaisuuteen, tunnusluvun osoittajassa voidaan mahdollisesti käyttää nettovelkoja. Velkaantuneisuusprosentti on

oleellinen tunnusluku mikäli yrityksen käyttöomaisuus on eri-ikäistä ja yrityksen käytössä olevat poistomenetelmät ovat toisistaan poikkeavia. YTN:n suhteellisen velkaisuusprosentin ohjearvot ovat seuraavat; yli 80% on heikko, 40-80% on tyydyttävä ja alle 40% on hyvä. (Kallunki & Kytönen 2007, 81-82.)

Eräs vakavaraisuuden tunnusluvuista on velkaantumisaste, jossa jaetaan korollinen vieras pääoma oikaistulla omalla pääomalla seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\text{Velkaantumisaste} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma}}{\text{Oikaistu oma pääoma}}$$

(Kallunki & Kytönen 2007, 83.)

Vakavaraisuuden mittaamista varten voidaan käyttää myös nettovelkaantumisastetta, eli gearing-lukua. Se lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{Nettovelkaantumisaste} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{Likvidit rahoitusvarat}}{\text{Oikaistu oma pääoma}}$$

Nettovelkaantumisasteen hyvänä pidetty taso on yksi. (Kallunki & Kytönen 2007, 83-84.)

4.3 Maksuvalmius

Maksuvalmiudella eli likviditeetillä tarkoitetaan yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista maksusitoumuksista. Se siis kuvaa lyhyen aikavälin rahoituksen riittävyttä. Mikäli maksuvalmius on hyvällä tasolla, yrityksellä on aina tarpeeksi kassareservejä tai vaihtoehtoisesti muuta nopeasti rahaksi muutettavaa omaisuutta hoitaakseen maksuvelvoitteitaan. Liian korkea maksuvalmius ei kuitenkaan ole suositeltavaa, sillä korkea maksuvalmius sitoo omaisuutta haitallisesti tuottaviin kassareserveihin. (Kallunki & Kytönen 2007, 84.)

Maksuvalmiutta voidaan mitata nettokäyttöpääomaprocentilla, joka lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{Nettokäyttöpääomaprocentti} = \frac{\text{Nettokäyttöpääoma}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Nettokäyttöpääomaprocentti kertoo yrityksen maksuvalmiuden kehityksestä suhteessa liikevaihtoon. Se kuvaa sitä, miten suuri osa yrityksen rahoitus- ja vaihto-omaisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla sekä pitkäaikaisella vieraalla pääomalla. (Kallunki & Kytönen 2007, 84-85.)

Quick ratio sekä Current ratio kuvaavat yrityksen maksuvalmiutta tilanteissa, jos yrityksen toiminta yllättäen lakkautettaisiin. Niissä lasketaan kuinka suuren osan lyhytaikaisista velkasitoumuksista yritys voisi maksaa näissä tilanteissa. Yrityksen maksuvalmius on sitä parempi, mitä enemmän yrityksellä olisi rahaa tai siksi muutettavaa omaisuutta suhteessa lyhytaikaiseen velkaan. (Kallunki & Kytönen 2007, 85-86.)

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Vaihtuvat vastaavat} - \text{Vaihto-omaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}}$$

Quick ratioissa pelkästään rahoitusomaisuudella arvioidaan olevan arvoa, mikäli toiminta lopetettaisiin ja omaisuus myytäisiin. Yrityksen maksuvalmius paranee rahoitusomaisuuden kasvaessa. YTN:n ohjeavot Quick ratiolle ovat seuraavat; alle 0,5 on heikko, 0,5-1 on tyydyttävä ja yli 1 on hyvä. (Kallunki & Kytönen 2007, 86.)

Current ratioissa otetaan huomioon myös vaihto-omaisuus ja sitä lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihtuvat vastaavat}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Siinä oletetaan vaihto-omaisuudella olevan myyntiarvoa yrityksen likvidointitilanteessa. Yritys voi realisoida vaihto-omaisuutensa toiminnan lopettamisen jälkeen kohtuullisessa ajassa ja varat voidaan käyttää lyhytaikaisen vieraan pääoman takaisinmaksuun. YTN:n ohjearvot Current ratiolle ovat seuraavat; alle 1 on heikko, 1-2 on tyydyttävä ja yli 2 on hyvä. (Kallunki & Kytönen 2007, 87.)

5 YRITYS X:N TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tämän tilinpäätösanalyysin aineistona ovat toimeksiantajayrityksen tilinpäätökset vuodesta 2013 vuoteen 2018, myyntiraportit sekä erään työntekijän haastattelu. Haastateltu työntekijä on ollut toimeksiantajayrityksen palveluksessa koko analysoitavan ajanjakson ja hän on myös yrityksen hallituksen jäsen.

Tässä opinnäytetyössä ei ole oikaistu tilinpäätösaineistoa, koska sille ei ole nähty tarvetta. Yrityksen laskentaperusteet ovat olleet muuttumattomia analysointijakson aikana. Näin ollen voidaan päätellä, ettei oikaisematta jätetty tase ja tuloslaskelma johda olenaisilta osin harhaan tunnuslukuja laskettaessa ja niiden analysoinnissa. Tunnuslukuja on tässä opinnäytetyössä analysoitu vuodesta 2013 vuoteen 2019. Tunnusluvut on laskettu teoriaosuuden tietojen perusteella. Analyysi on tehty useammalta eri tilikaudelta, jotta saadaan mahdollisimman kattava kuva yrityksestä. Analyysissä selitetään myös mitkä tekijät ovat mahdollisesti vaikuttaneet tunnuslukuihin ja niiden vaihteluun. Analyysissä on myös vertailtu yrityksen tunnuslukuja toimialan vastaaviin tunnuslukuihin. Toimialan tunnusluvut oli nähtävissä yrityksen tilinpäätöksissä.

Analyysiin valittiin kannattavuuden tunnusluvuista sijoitetun pääoman tuotto prosentti, oman pääoman tuotto prosentti sekä nettotulos prosentti. Vakavaraisuuden tunnusluvuista vallittiin omavaraisuusaste prosentti sekä maksuvalmiuden tunnusluvuista Quick ratio sekä Current ratio. Kannattavuuden tunnusluvuista valittiin kolme eri tunnuslukua, sillä haluttiin selvittää mahdollisimman kokonaisvaltaisesti yrityksen kannattavuutta. Omavaraisuusaste prosentti otettiin mukaan analyysiin, sillä haluttiin selvittää miten yritys selviää mikäli kannattavuus hetkellisesti laskisi. Quick ratioa ja current ratioa analysoitiin jotta saatiin tietoa yrityksen maksuvalmiudesta yllättävässä yritystoiminnan lopettamistilanteessa.

5.1 Yrityksen esittely

Toimeksiantajayritys on puun-, alumiinin- ja muovintyöstökoneita teollisuudelle maahan tuova ja myyvä osakeyhtiö. Yrityksen toimialana on työstökoneiden tukkukauppa. Yritys

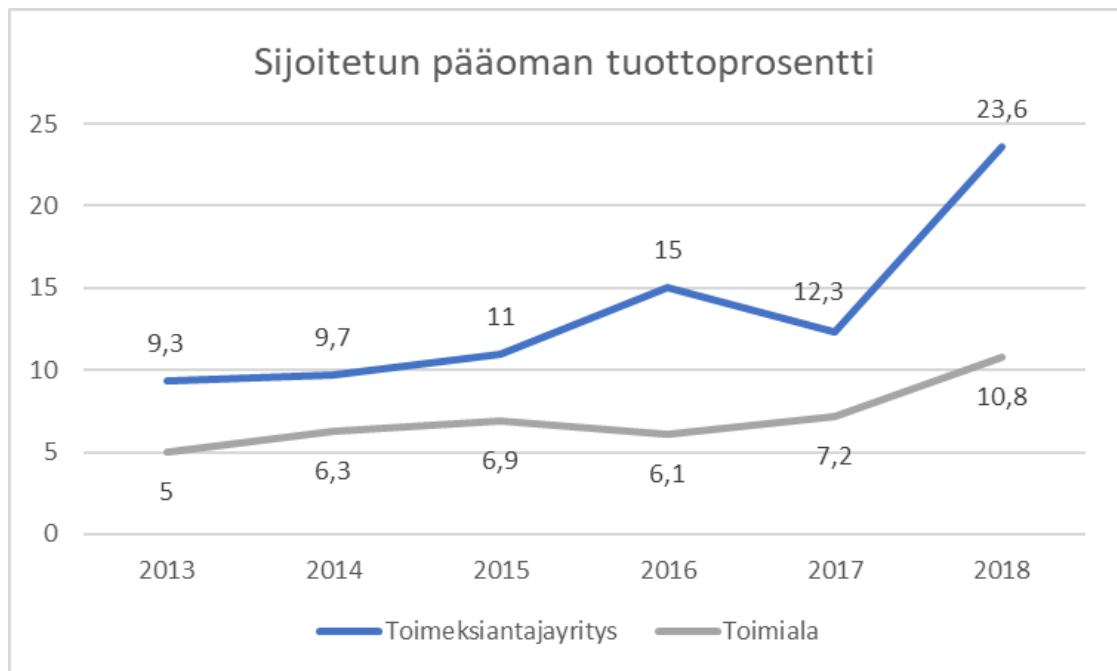
myy koneita Suomeen, Viroon ja satunnaisesti myös muualle Eurooppaan. Yrityksen suurin asiakasryhmä on rakennuspuusepänteollisuus. Yritys on perustettu vuonna 1976 ja sen pääkonttori sijoittuu Varsinais-Suomeen. Perustajat työskentelevät vieläkin yrityksen palveluksessa. Yrityksen päämääränä on palvella asiakkaitaan mahdollisimman monipuolisesti sekä korkealaatuisilla tuotteilla. Yritys on Kauppalehden Menestyjä-yritys, sekä se on saanut korkeimman AAA-luottoluokituksen. Tilikauden 2018 päättyessä yrityksessä työskenteli 15 henkilöä.

Yrityksen tilaukset vaihtelevat tuhannesta eurosta jopa viiteen miljoonaan euroon. Keskimääräinen tilauksen arvo on noin 30 000 euroa. Toimialaan verrattuna toimeksiantajayritys on markkinajohtajan asemassa työntekijämäärän suhteessa tuottoon.

5.2 Kannattavuuden tunnusluvut

Toimeksiantajayrityksen kannattavuutta mitataan tässä tilinpäätösanalyysissä kolmella eri tunnusluvulla, joita ovat aikaisemmin esitellyt sijoitetun pääoman tuotto prosentti, oman pääoman tuotto prosentti sekä nettotulos prosentti. Nämä tunnusluvut valittiin, jotta saataisiin mahdollisimman kokonaisvaltainen ja monipuolinen kuva yritystoiminnan kannattavuudesta.

5.2.1 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti

Kaavio 1. Toimeksiantajayrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti vuosien 2013 ja 2018 välillä

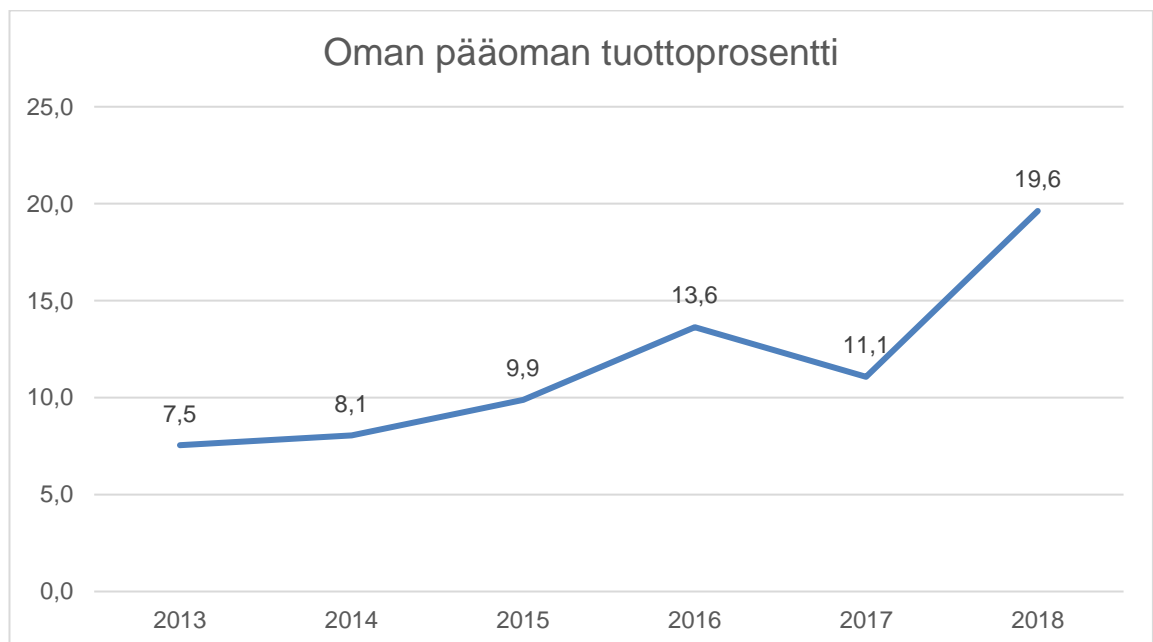
Kaavio 1 esittää yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosenttia vuosilta 2013-2018. Kaaviosta näemme, että sijoitetun pääoman tuotto prosentti on kasvanut suuresti vuodesta 2013 vuoteen 2018. Vuonna 2017 sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut hieman laskussa, mutta lähtenyt suureen nousuun vuonna 2018. Yrityksen tilinpäätöksestä selvisi, että yrityksen liikevaihto on kasvanut vuodesta 2017 vuoteen 2018 9,2 prosenttia. Tämä selittää suuren nousun sijoitetun pääoman tuotto prosentissa.

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on tyydyttävä, mikäli se ylittää kymmenen prosenttia (Kallunki & Kytönen 2007, 76). Toimeksiantajayrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on vuonna 2015 saavuttanut tyydyttävän tason ensimmäisen kerran analysoitavana ajankohtana, ja on säilyttänyt tason aina viimeisimpään tilikauteen asti. Vuonna 2018 sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ylittänyt yli kaksinkertaisesti tyydyttävän rajan. Toimialaan verrattuna yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut yli kaksinkertainen vuonna 2018. Mikäli yritys haluaisi nostaa vielä lisää sijoitetun pääoman

tuotto prosenttia, sen tulisi karsia turhimpia kuluja pois. Tuotto prosentti on kuitenkin tyydyttävällä tasolla, joten yritystoiminta on tämän tunnusluvun perusteella kannattavaa.

Yritys myy työstökoneita eri toimialoille ja toimialojen myynnin vaihtelut vaikuttavat yrityksen tulokseen. Asiakkaat ostavat koneita, mikäli heidän tarvitsee tuottaa enemmän lopputuotteita. Työstökoneiden tukkukaupan toimiala on ollut lievässä nousussa koko analysoitavan ajanjakson ajan. Tähän voi vaikuttaa kasvanut kysyntä koneiden tuottamille lopputuotteille. Myyty kone voi esimerkiksi valmistaa pöytiä. Pöytien kysyntä on voinut olla kasvussa vuosi toisensa jälkeen, mikä selittää koneiden myynnin kasvun.

5.2.2 Oman pääoman tuotto prosentti

Kaavio 2. Toimeksiantajayrityksen oman pääoman tuotto prosentti vuosien 2013 ja 2018 välillä

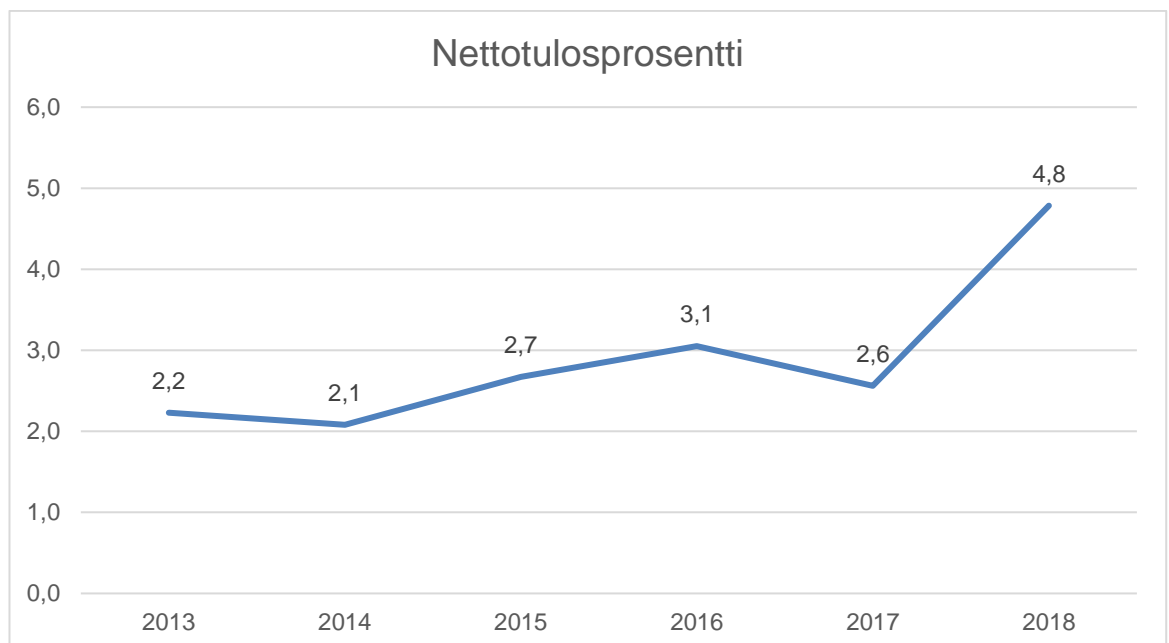
Kaavio 2 esittää yrityksen oman pääoman tuotto prosenttia analysoitavilta vuosilta. Samoin kuten sijoitetun pääoman tuotto prosentilla, oman pääoman tuotto prosentilla on myös nähtävissä lasku vuonna 2017. Oman pääoman tuotto prosentti olisi hyvä ylittää

sijoitetun pääoman tuotto prosentti, koska oma pääoma on riskipääomaa, jolle on saatava korkeampi tuotto kuin sijoitetulle pääomalle (Kallunki & Kytönen 2007, 78-79).

Oman pääoman tuotto prosentti on ollut hyvässä kasvussa vuodesta 2017 vuoteen 2018. Vuonna 2018 yrityksen tulos on kasvanut vuodesta 2017, joten tämä selittää kasvun myös tässä tunnusluvussa. Yrityksen myyntiraporteista kävi ilmi, että vuosi 2018 oli kahdenkymmenen vuoden seurantajakson korkein laskutusvuosi. Myös liikevaihto oli silloin korkeimmillaan. Toimeksiantajayrityksessä oman pääoman tuotto prosentti on kuitenkin koko analysoitavan ajanjakson ollut alle sijoitetun pääoman tuotto prosenttin.

Toimeksiantajayrityksellä ei ole velkaa, ja se kattaa liiketoiminnan juoksevia kuluja sekä investointeja pääasiallisesti omalla pääomalla. Tästä syystä myös sijoitetun pääoman tuotto prosentti on hyvä. Oman ja sijoitetun pääoman tuotto prosenttien kaaviot vastaavat hyvin toisiaan.

5.2.3 Nettotulos prosentti

Kaavio 3. Toimeksiantajayrityksen nettotulos prosentti vuosien 2013 ja 2018 välillä.

Yrityksen nettotulosprosentti on vuodesta 2013 vuoteen 2018 kasvanut 2,5 prosenttia. Nettotulosprosentti on ollut koko analysoitavan ajan positiivinen, joten liiketoiminta on tämän tunnusluvun mukaan kannattavaa. Vuosina 2014 ja 2017 yrityksen nettotulosprosentti on kokenut pientä laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuodesta 2017 vuoteen 2018 yrityksen nettotulosprosentti on kasvanut yli kahdella prosentilla. Yrityksen tuloslaskelmasta vuonna 2017 selviää, että yrityksellä on ollut suhteellisen suuret liiketoiminnan muut kulut. Muita kuluja ovat esimerkiksi vuokratulot sekä kulut yrityksen käytössä olevista kiinteistöistä.

Työntekijän haastattelussa ilmeni, että yrityksen toimintamallissa myyntien loppulaskut voidaan tilittää vasta toimituksen tapahduttua. Toimitukseen saattaa mennä jopa kaksi tilikautta, koska toimitusajat vaihtelevat noin kolmesta kuukaudesta jopa kolmeen vuoteen. Koska pidemmät toimitusajat tapahtuvat jopa tilikausien yli, nettotulos saattaa siirtyä seuraavaan tilikauteen, vaikka kaikki työ ja muut kustannukset ovat syntyneet edellisten tilikausien aikana ja näkyvät edellisten tilikausien menoina. Toimeksiantajayrityksessä suuremmat kaupat ja haastavimmat projektit tarkoittavat yleensä pidempiä toimitusaikoja.

Toimeksiantajan yritysmallissa myyjä vastaa projektista siihen asti, kunnes kone on luovutettu asiakkaalle, jolloin projekti siirtyy yrityksen jälkihuollon vastuulle. Jälkihuollossa vastataan varaosista sekä koneiden huollosta. Suuremmissa projekteissa myyjän projektista vastaama aika on todella pitkä, jolloin myyjän resurssit ovat keskittyneet olemassa oleviin projekteihin. Myyjällä on tällöin vähemmän resursseja käytettävissä uusiin projekteihin. Pidempikestoiset ja suuremmat projektit siis kattavat suuren osan myyjien työpanoksesta.

Yrityksen myyntiraporteista kävi ilmi, että vuonna 2017 tehtiin suhteellisen paljon tilauksia. Vuoden 2017 lasku nettotulosprosentissa selittyy sillä, että tilausten suuri määrä on aiheuttanut paljon työtä ja sitä kautta kuluja. Tilausten suuri määrä näkyy vuoden 2018

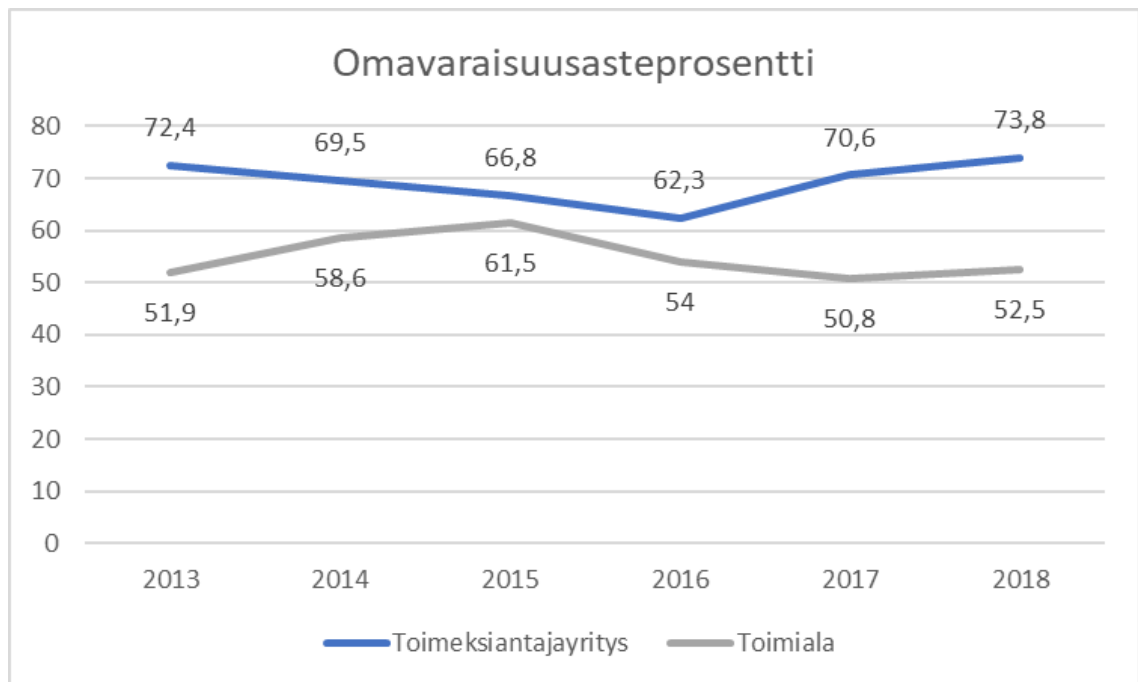
nettotulosprosentin kasvuna. Suuri osa vuonna 2017 tilatuista tuotteista on lähtenyt toimitukseen ja sitä kautta laskutettu vasta vuonna 2018.

Työntekijän haastattelussa ilmeni, että rakentamiseen liittyvä teollisuus on ollut nousussa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Asiakkaita rakentamiseen liittyvässä teollisuudessa ovat esimerkiksi ovi- ja ikkunateollisuus, keittiökalusteollisuus, talotehtaat sekä puutavaraliikkeet. Tämä selittää kasvun sekä toimeksiantajan että koko toimialan kannattavuuden tunnusluvuissa. Työstökoneiden toimiala myy koneita, joilla voidaan valmistaa esimerkiksi ovia. Kun ovien kysyntä kasvaa, niitä tuottavien koneiden kysyntä kasvaa.

5.3 Toimeksiantajayrityksen vakavaraisuus

Vakavaraisuuden tunnusluvuista analysoinnin kohteeksi valittiin omavaraisuusaste prosentti, koska haluttiin selvittää miten suuri osuus koko yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Mikäli yrityksen kannattavuus heikkenee hetkellisesti ja yrityksellä on korkea omavaraisuusaste prosentti, sillä on hyvät mahdollisuudet selviytyä. Omavaraisuuden selvittäminen on yritykselle tärkeää, jotta se osaa valmistautua yllättäviin tilanteisiin.

5.3.1 Omavaraisuusasteprosentti

Kaavio 4. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan omavaraisuusasteprosentti vuosien 2013 ja 2018 välillä

Yrityksen omavaraisuusasteprosentti kuvaa omistajien varojen osuutta koko rahoituksesta. Yritystutkimusneuvottelulautakunnan ohjearvo hyvälle omavaraisuusasteelle on yli 40%. (Kallunki & Kytönen 2007, 80-81.) Toimeksiantajayrityksen omavaraisuusasteprosentti on ollut tämän mukaan hyvä koko analysoitavan ajanjakson. Yrityksen liiketoiminta rakentuu siis hyvin vakaalle pohjalle. Omavaraisuusasteprosentti on hyvä, joten vaikka yritys kokisi tappiollisia tilikausia, se ei välttämättä tarkoittaisi yrityksen tuhoa. Yrityksellä on hyvät toimintamahdollisuudet selviytyä, vaikka toimiala kokisi taantumaa. Yritys on perustettu vuonna 1976, joten kyseessä on melko pitkän aikaa toiminnassa ollut yritys. Pidempään toiminnassa olleilla yrityksillä on yleensä korkeampi omavaraisuusasteprosentti kuin vasta perustetuilla yrityksillä, joilla saattaa olla enemmän velkaa.

Kaaviosta 4 nähdään, että toimeksiantajayrityksen ja koko toimialan omavaraisuusasteprosentti on ollut pienessä laskussa vuonna 2016 verrattuna vuoteen 2015.

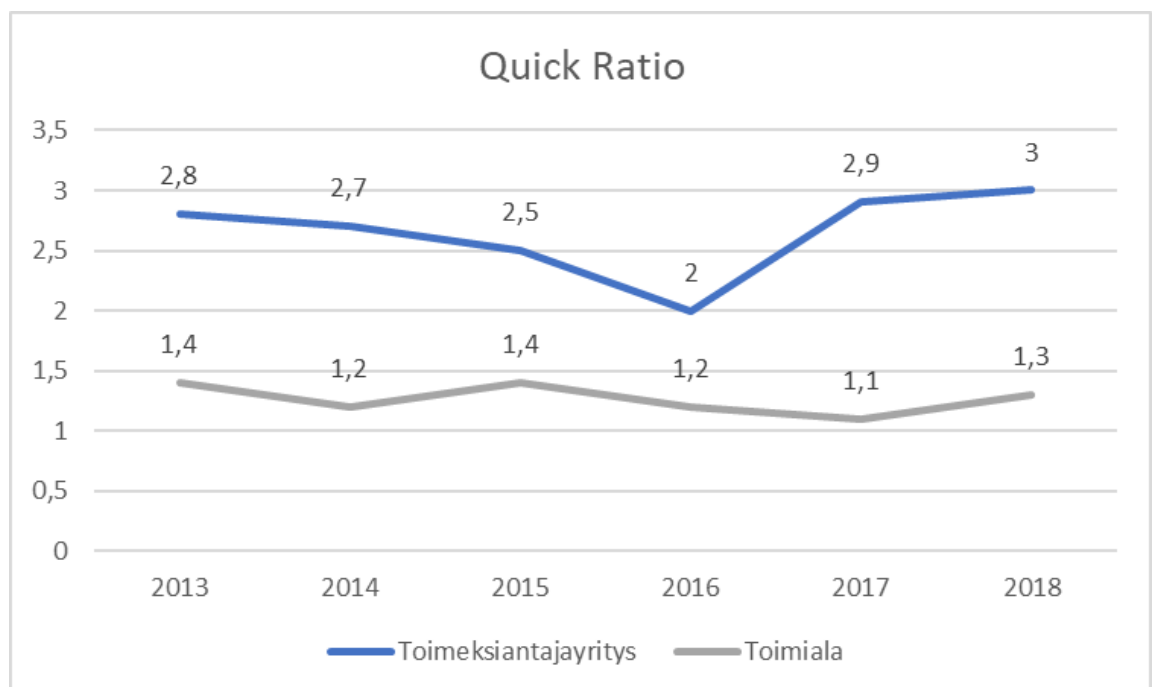
Toimeksiantajayrityksen omavaraisuusaste prosentti on kuitenkin lähtenyt kasvusuuntaan jo vuonna 2017, kun taas koko toimialan omavaraisuusaste prosentti on jatkanut laskua.

Toimialaan verrattuna toimeksiantajayrityksen omavaraisuusaste prosentti on koko analysoitavan ajanjakson ollut selkeästi keskiarvoa korkeampi. Esimerkiksi vuonna 2018 työstökoneiden tukkukaupan toimialan omavaraisuusaste prosentti on ollut 52,2%, kun toimeksiantajayrityksellä se on ollut selkeästi korkeampi, 73,8%.

5.4 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Analyysiin valittiin maksuvalmiuden tunnusluvuista Quick ratio sekä Current ratio. Nämä maksuvalmiuden tunnusluvut otettiin mukaan analyysiin, sillä haluttiin selvittää minkälainen yrityksen maksuvalmius olisi, mikäli yritystoiminta jostain syystä yllättäen loppuisi.

5.4.1 Quick ratio

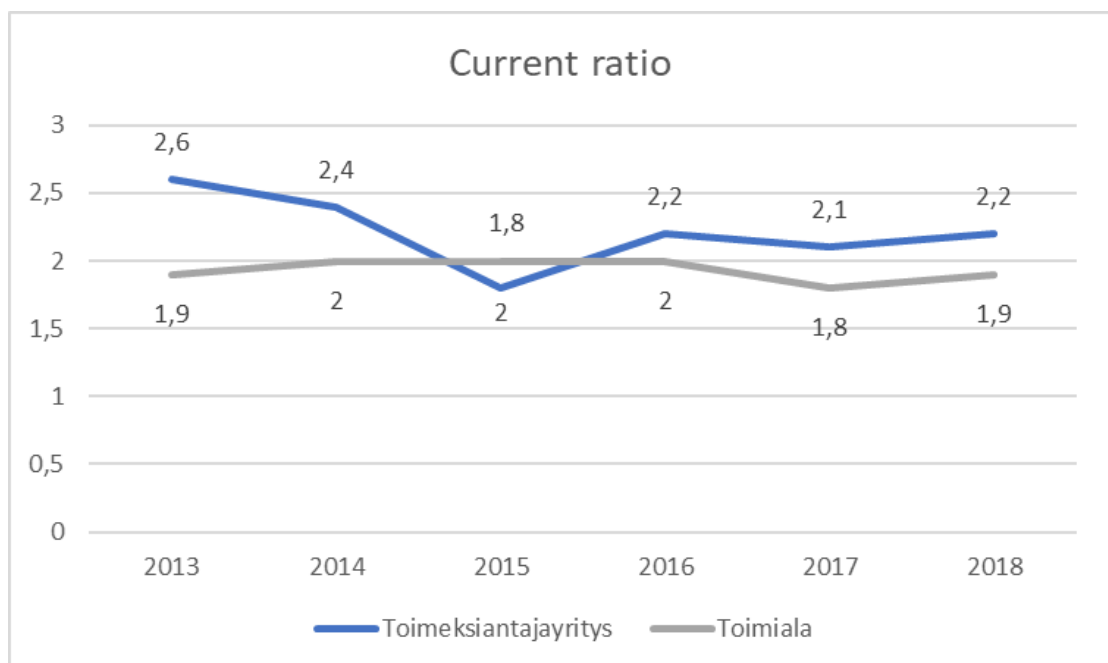

Kaavio 5. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan Quick ratio vuosien 2013 ja 2018 välillä

Quick ratiossa arvioidaan yrityksen maksuvalmiutta pelkästään rahoitusomaisuuden avulla. Tässä tunnusluvussa yli 1 kuvaa hyvää maksuvalmiutta, joten yritys on ollut koko analysoitavalla ajalla maksuvalmiudessaan Quick ration perusteella hyvä. Toimialaan verrattuna toimeksiantajayrityksen Quick ratio on ollut huomattavasti parempi analysoitavalla ajanjaksolla. Tämä johtuu pääasiallisesti siitä, että toimeksiantajayrityksellä on vierasta pääomaa vain myyntiennakoista. Pitkäaikaista vierasta pääomaa ei ole, joten yrityksellä ei ole lainaa. Koska yrityksellä ei ole velkaa, hyvän Quick ration perusteella se voisi tilanteen vaatiessa huoletta ottaa velkaa kattaakseen lyhyempiaikaista vajetta rahoituksessa.

Koko toimialan Quick ratio on ollut yli 1 koko analysoitavan ajanjakson. Toimialan Quick ratio on ollut tasainen ja sen vaihtelut ovat olleet vähäisiä. Tästä voidaan olettaa, että toimialan Quick ratio pysyy tasaisena myös lähitulevaisuudessa.

5.4.2 Current ratio

Kaavio 6. Toimeksiantajayrityksen ja toimialan Current ratio vuosien 2013 ja 2018 välillä

Current ratiossa otetaan myös huomioon yrityksen vaihto-omaisuus. Toiminnan lopettamisen jälkeen varat käytetään lyhytaikaisen vieraan pääoman takaisinmaksuun. YTN:n mukaan Current ratiossa alle 1 on heikko, 1-2 tyydyttävä ja yli 2 on hyvä. (Kallunki & Kytönen 2007, 87.)

Current ratio on pysynyt hyvänä, poikkeuksena vuosi 2015, jolloin se on tipahtanut hetkellisesti tyydyttävän puolelle. Vuonna 2015 vaihto-omaisuus kasvoi merkittävästi, mutta vaihto-omaisuuden kasvu tapahtui pääosin ostovelkojen kasvattamisella. Vuoden 2015 pudotus siis selittyy varaston arvon ja ostovelkojen suhteen kasvulla.

Tässäkin tunnusluvussa toimeksiantajayritys on toimialaa paremmassa asemassa, pois lukien vuonna 2015. Työntekijän haastattelussa ilmeni, että yrityksen vaihto-omaisuus on merkittävän suuri, koostuen yrityksen varastossa olevista koneista sekä koneiden varaosista. Nämä koneet ja varaosat ovat rahaksi muutettavaa omaisuutta, jos yritystoiminta yllättäen lakkautettaisiin. Tämä selittää hyvän Current ration.

Koko toimialan Current ratio on ollut hyvä analysoitavan ajanjakson. Toimialan muillakin yrityksillä on varmasti varastoja, sillä työstökoneita tukkukauppaavat yritykset haluavat pitää varastoissaan valmiiksi myytäviä tuotteita, sekä niiden varaosia. Tuotteita on oltava varastossa jotta ne saadaan toimitettua nopeasti ja mikäli yritys haluaa menestyä toimialallaan. Asiakkaat ostavat koneen siltä yritykseltä, miltä sen saa nopeimmin ja parhaaseen hintaan. Varaosien vaivaton saanti vaikuttaa varmasti myös koneiden myyntiin sekä pidempiaikaisen asiakassuhteen muodostumiseen.

6 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Työntekijän haastattelussa sekä myyntiraportteja tutkiessa ilmeni, että yrityksen tuotteiden myynnit ja niiden menekki eivät ole määrällisesti kovin suuria. Tuotteita myydään määrällisesti vähän, mutta ne ovat hintavia, sillä kyseessä on puun-, alumiinin ja muovintyöstökoneet. Täten voidaan todeta, että myymällä yhdenkin koneen enemmän tai vähemmän tilikautena, se näkyy yrityksen tuloksessa selkeästi. Tästä syystä vuosittaiset vaihtelut yrityksen tuloksessa ovat normaaleja, eikä pienistä heitoista tarvitse huolestua.

Työntekijän haastattelussa selvisi myös, että kone tai linja voidaan myydä ja toimittaa asiakkaalle tiettyinä tilikautena, mutta voidaan mahdollisesti luovuttaa käyttöön ja loppulaskuttaa vasta toisena tai jopa sitä seuraavana tilikautena. Varsinkin suurissa projekteissa ja kalliimmissa tilauksissa toimitusajat ovat pidempiä. Tuote voidaan siis myydä asiakkaalle tiettyinä tilikautena, mutta se toimitetaan ja laskutetaan vasta seuraavana. Tuotteen myynnistä syntyneet kulut ja työ voidaan tehdä aikaisemmin, mutta siitä saadaan tuloa vasta myöhemmin. Tämä selittää selkeän nousun vuonna 2018, jolloin on laskutettu historiallisen paljon tuotteita. Vuonna 2017 kannattavuuden tunnusluvut ovat olleet laskussa. Vuoden 2018 ennätysellisten suurten myyntien töitä on tehty vuonna 2017, joka selittää laskun kannattavuudessa.

Koko toimialan tunnusluvut ovat olleet analyysin perusteella hyviä koko analysoitavan ajanjakson. Tästä voidaan päätellä, että tulevaisuuden näkymät koko toimialalla ovat hyvät ja yritystoiminnan jatkuvuuteen voidaan luottaa. Rakentamiseen liittyvä teollisuus on toimeksiantajan suurin asiakasryhmä tällä hetkellä, joten yritys on riippuvainen rakentusalasta. Rakentamiseen liittyvän teollisuuden kasvaessa yrityksen suurimmaksi asiakasryhmäksi, aikaisemmin suurimpana olevan huonekaluteollisuuden asiakasryhmän osuus on pudonnut lähes olemattomaksi.

Mittareita ei kannata lähteä uskomaan sokeasti, vaan on selvitettävä yrityksen kokonais-tilanne. Toimeksiantajayrityksen oman pääoman tuotto prosentti on pienempi kuin sijoitetun pääoman tuotto prosentti. Tämä ei ole suotavaa, mutta pelkät mittarit eivät kerro

yrittäjän kokonaistilanteesta. Molemmat mittarit ovat tyydyttävällä tasolla, joten vaikka oman pääoman tuotto prosentti on alhaisempi kuin sijoitetun pääoman tuotto prosentti, siitä ei tarvitse huolestua. Lisäksi vuoden 2017 kannattavuuden tunnusluvussa on ollut laskua, mutta se selittyy vuoden 2018 myyntien 9,2 prosentin nousulla. Suurten myyntien aiheuttamat kustannukset on tullut yritykselle jo vuonna 2017.

Toimeksiantajayritys palvelee asiakkaitaan koneiden lisäksi jälkihuollolla, johon kuuluu koneiden varaosat sekä koneiden huoltopalvelu. Tulevaisuudessa koneiden huollon merkitys korostuu, sillä koneiden käyttöastetta nostetaan. Koneiden automaatioaste kehittyy jatkuvasti teknologian ohella. Uudemmat koneet ovat teknisesti kehittyneempiä sekä niissä on enemmän elektroniikkaa kuin esimerkiksi kaksi vuosikymmentä sitten. Toimeksiantajayrityksen sekä koko toimialan on panostettava jälkihuollon laatuun.

Toimeksiantajayritys on analysoitavien tunnuslukujen perusteella kilpailukykyinen koko toimialaan verrattuna. Yritys ei ole kokenut taloudellisia vaikeuksia ja se pitää vahvan paikkansa markkinoilla monipuolisella palvelulla ja laadukkailla koneilla. Yrityksen toiminta on jokaisen analysoitavan tunnusluvun kannalta katsottuna kannattavaa. Toimialaverailussa ilmeni, että toimeksiantajayritys on selkeästi toimialan keskivertoa kannattavampi. Yritys on omavarainen, eikä sillä ole velkaa. Mikäli yrityksen myynnit jostakin syystä hetkellisesti laskisi, yrityksellä on silti hyvät edellytykset selviytyä. Jos yritystoiminta loppuisi yllättäen, Quick ration ja Current ration mukaan yritys pystyisi maksamaan takaisin lyhytaikaisen vieraan pääoman, joka on tässä tapauksessa myyntiennakoista koostuva.

LÄHTEET

Toimeksiantajayrityksen tilinpäätökset vuosilta 2013-2018.

Toimeksiantajayrityksen myyntiraportit vuosilta 2000-2019.

Työntekijän haastattelu 18.11.2019.

Salmi I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? Porvoo: Bookwell.

Ihantola E., Leppänen P., Kuhanen H. & Sivonen I. 2013. Yrityksen kirjanpito. 4. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Tuomi-Sorjonen P. 2018. Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus. 3. painos. Helsinki: Sanoma Pro.

Tomperi S. 2017. Kehittyvä kirjanpitotaito. 16. painos. Keuruu: Edita Publishing.

Leppiniemi J. & Leppiniemi R. 2012. Hyvä tilinpäätöskäytäntö. 7. painos. Sanoma Pro.

Kallunki J. & Kytönen E. 2007. Uusi tilinpäätösanalyysi. 6. painos. Jyväskylä: Talentum Media.

Ikäheimo S., Laitinen E.K., Laitinen T. & Puttonen V. 2014. Yrityksen taloushallinto tänään. Vaasa: Multiprint.

Seppänen H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino

